

ภิกขุวรรณกรรม

สตถา วิสโยชนสตมตถเก เชตวันมหาวิหารเ นิสิน
โนว เต ภิกขุ โอโลเกตฺวา เตสํ (ภิกขุณํ) จรียาวเสน ธมฺมเทศนํ ววณ
จเปตฺวา โอภาสํ ปริตฺวา สมมุเข นิสิตฺตฺวา กเถนโต วีย (หุต
วา) อีมา คาลา อภาสิ.

"เมตฺตาวีหริ โย ภิกขุ ปสนฺโน พุทฺธสาสนเ,
(โส ภิกขุ) อธิคฺจเเน ปทํ สนฺตํ สงฺขารุปสมํ สุขํ.
(ตฺวํ) สิวฺจ ภิกขุ อิมํ นาวัน, สิตฺตา (นาวา) เต ลหุํ

เอสฺสติ;

เนตฺวา รากฺขจ โทสฺยจ ตโต (กาลโต) นิพฺพานเมหิสิ.
(ภิกขุ) ปญฺจ (ธมฺเม) จินฺนเต (จ) ปญฺจ (ธมฺเม)
ชเห ปญฺจ (ธมฺเม) อุตฺตริ ภาวเย จ,
ปญฺจสงฺคาติโค ภิกขุ โอมติณฺโณติ (มยา) วุจฺจติ.
ฌาย ภิกขุ มา จ ปมาโท (อโหสิ) ,
มา เต กามคฺชเณ ฆมฺมสุ จิตฺตํ,
มา โลหคฺชํ คิลิ ปมตฺโต (หุตฺวา)
มา กนฺธิ ํทุกฺขํ อิทํ การณํ โหติ อิติ (อคฺคินา)

ทຍჀჀჀ (หุตฺวา)

นตฺถิ ฌานํ อปฺปญฺสส..., นตฺถิ ปญฺหา อฌายิโน...,
ยมฺหิ.. ฌานญฺจ ปญฺหา จ (อตฺถิ), ส เว นิพฺพานสนฺติเก
(จิตฺโต)

สฺยญฺหาการํ ปวิญฺจสฺส	สนฺตจิตฺตสฺส ภิกขุโน
อฆานุสี รติ โหติ	สมฺมา ธมฺมํ วิปสฺสโต.

(ภิกขุ) ยโต ยโต (อากาเรน) สมมสติ ขนุธานัน
อุทยพพย,

(ภิกขุ) ลภติ (ตโต ตโต อากาเรน) ปิตีปาโมชช อมตนุต
(ปิตีปาโมชช) วิชานต์ ปณฺทิตานํ (โหติ).

ตตร (อมตธมฺเม) อัย (ธมฺโม) อาทิ ภวติ
อิธ (สาสเน) ปญฺญสฺส ภิกขุโน

อินฺทริยคฺคตฺติ สนฺตฺตฺติ ปาฏิโมกฺเข จ สํวโร. (อัย ธมฺโม
(อตฺถิ)

มิตฺเต ฆสฺส กฺลฺยาณํ สุทฺธาชีเว อตฺนฺทิตฺเต,
(ภิกขุ) ปฏฺิสนฺถารวฺตฺติ อสฺส อากาเรน สฺยา;
ตโต (การณโต) ปาโมชชพฺพโล (หฺตฺวา) ทฺวํ สฺส สนฺตํ กริสฺสตีติ.

๑

ตตฺถ (ปฺเตสฺส) "เมตฺตาวิหารีติ (ปทสฺส) เมตฺตากมฺมกฺกฺจ
าเน กมฺมํ กโรนฺโตปิ เมตฺตาวเสน ติกฺกจฺตุกฺกชฺฌานํ นิพฺพตฺเตตฺ
วา จิตฺตํ เมตฺตาวิหารีเยว นาม (อิตฺติ อตฺถโ).

ปสนฺโนติ (ปทสฺส) โย (ภิกขุ) ปน พุทฺธสาสเน ปสนฺ
โน โหติ, ปสาทํ โรเปติเยวติ อตฺถโ.

ปทํ สนฺตฺนฺติ: นิพฺพานสฺเสตํ (วจนํ) นามํ (โหติ).
เอวํรูปํ หิ ภิกขุ สนฺติโกฏฺฐจาสํ สพฺพสงฺขารานํ อุปสนฺตตาย
สงฺขารูปสํ ปรมฺมสฺสตาย "สุขนฺติ ลทฺธนามํ นิพฺพานํ อธิคฺจจฺติ, วินฺทติเย
วติ อตฺถโ (ปณฺทิตฺเตน เวทิตฺตพฺโพ).

สฺยจ ภิกขุ อิมํ นาวนฺติ (คาลาปาทสฺส) ภิกขุ อิมํ อตฺต
ภาวสงฺขาตํ นาวํ มิจฺฉาวิตกฺกอุทกํ สฺยจิจฺตฺวา จทฺเทนฺโต สฺยจ (อิตฺติ อตฺ
โ).

สัทธา เต ลหุเมสสตีติ (คาถาปาทสส) ยถา हि महासमुत्
 ते उतकसुसेव गृहिता नाना चित्तुतानि पीतहित्वा उतकसुส सित्त
 ताय सित्ता स्लल्लुका हुत्वा महासमुत्ते ओन्हीत्तित्वा सैंम् सुप्पन्न
 คจจติ; เอวံ ตวาปี อยัม มิจฉาวิตกกุธกกรिता อตตภาวนานา จกขุท
 วาราทีนิ จิต्तุतานิ สัวเรน पीตहित्वा อุปปนฺนสส มิจฉาวิตกก
 อุทกสส สิต्तตตาย สิต्ता สลลลลล (हुत्वा) संसारवृत्ते ओन्ही
 त्तित्वा सैंम् निपुपानं कमिस्सति (อิตี อตฺโถ).